

Libe

cum se quisq; amat. amor et quod amat. Tūc enim amans et quod amatur vñū est. Unde videtur nō esse cōsequens: vt vbiq; amor fuerit: iam tria intelligantur. Auferamus enī ab hoc consideratione cetera que multa sunt quibus hō constat: atq; vt hec que nunc requirimus quantū in his rebus possumus liq̄do reperiamus: de sola mente tractemus. Mens igitur cū amat seipam: duo quedam ostendit mentē et amorem. Quid est autē amare se: nisi sibi p̄sto esse velle ad fruendū se. Et cum tñ se vult esse quantum est: par mentivoluntas est et amantiam amor equalis. Et si aliqua substantia est amor: non est vtiq; corpus: sed spiritus. nec mens corpus: sed spiritus est. Neq; tñ amor et mens duo spiritus: sed vnus spiritus: nec eēntie due: sed vna: et tñ duo quedam vnum sunt amans et amor: siue sic dicas quod amatur. et amor. Et hoc quidem duo: relatiue adinuicē dicuntur. Amans quippe ad amorem refertur et amor ad amantē. Amans enim aliquo amore amat: et amor alicuius amantis est. Mens vō et spiritus non relatiue dicuntur sed essentias demonstrant. Non enim quia mens et spūs alicuius hoīs est: ideo mens et spūs in se nō manent. Retracto ei eo quod hō ē: qd̄ adiuñcto corpore dicitur: mens et spūs manent. Retracto autē amate nullus ē amor: et retracto amore nullus est amans. Ideoq; quantū adinuicē referūt: duo sunt. Quia autē ad se dicuntur: et singula spiritus: et simul vtrūq; vnus spūs: et singula mēs et simul vtrūq; vna mens. Ubi ergo trinitas attendamus quantū possumus: et inuocemur lucez sempiternā vt illuminet tenebras nras et videamur in nobis q̄ntū simimur imaginē dei.

De mēte et noticia ei⁹ et voluntate. Cap. III

Mens enim amare seipam non pōt. nisi etiā se nouerit. Nam quō amat qd̄ nescit. Aut si quisq; dicit ex noticia generali vel speciali mentem credere se eē talem: qualē alias expta est: et ideo amare semetipam insipientissime loquitur. Unde enim mens aliquā mentem nouit: si se nō nouit. Neq; enim vt oculus corporis videt alios oculos: et se nō videt: ita mens nouit alias mentes et ignorat semetipam. Per oculos enim corporis corpa videmus: qz radios qui p̄ eos emicant: et q̄qd̄ cernimus tangunt: refringere vel retorquerē in ipos non possumus: nisi cū specula intuemur. Quod subtilissime obscurissimeq; disserritur: donec apertissime demōstretur: vel ita se rem habere vel non ita. Sed quoquo modo se habeat vis qua per oculos cernimus: ipam certe vim: siue sint radij: siue aliud aliquid oculi

lis cernere non valemus: sed mentē quērim⁹ et si fieri pōt: etiam hoc mente cōphēdim⁹. Mens ergo ipa sicut corporeaz rerū noticiā p̄ sensus corpis colligit: sic incorporeaz rerū per semetipam. Ergo et semetipam p̄ se ipam nouit: qm̄ est incorporea. Nam si non se nouit: non se amat.

Tria esse in aīa que sunt vñū mentē et noticiam sui et amorem. **Cap. III**

Icūt autē duo quedam sunt: mens et amor eius cū se amat: ita quedā duo sunt mens et noticia eius cū se nouit. Igitur ipa mens et amor: et noticia eius: tria q̄dam sunt: et hec tria vnum sunt: et cū perfecta sunt: equalia sunt. Si enim minus se amat q̄ est vt verbi gratia: tantū se amat hoīs mens q̄ntum amandū est corpus hoīs: cum plus sit ipa q̄ corpus: peccat: et nō est p̄fectus amor eius. Item si amplius se amat q̄ est: velut si tantū se amet quantū amandus est deus: dū incomparabiliter minus sit ipa q̄ deus: etiam sic nimio peccat et non perfectum habet amorē sui. Maiore autē pueritate et iniquitate peccat: cum corpus tantum amat quantū amandus est deus: Item noticia si minor est: q̄ est illud quod noscitur: et plene nosci potest: p̄fecta non est. Si autē maior est: iam superior est natura q̄ nouit q̄ illa q̄ nota est: sicut maior est noticia corporis: q̄ ipm̄ corpus quod ea noticia notū est. Illa enim vita quedam est in ratione cognoscens: corpus autē non est vita: et vita quelibet quolibet corpore maior est: non mole sed vi. Mens vero cum seipam cognoscit: non se supat noticia sua: qz ipa cognoscit: ipa cognoscit. Quia ergo se totā cognoscit: neq; secū q̄c̄q; aliud: par illi ē cognitio sua: qz neq; ex alia natura est eius cognitio: cū seipam cognoscit. Et cum se totam nihil amplius p̄cipit: nec minor nec maior est. Recta igitur diximus hec tria: cum p̄fecta sunt: esse consequenter eālia. Si etiam admonemur: si vtrūq; videre possum⁹ hęc in anima existere: et tanq̄ inuoluta euolui vt sentiamur et dinumerent substantialiter vt vt ita dicam: essentialiter: non tanq̄ in subiecto: vt color: aut figura in corpore: aut vlla q̄litas: aut quantitas. Quicqd̄ enim tale est: non excedit subiectū in quo est. Non enim color iste aut figura huius corporis pōt esse et alterius corporis. Mens autē amore quo se amat pōt amare et aliud preter se. Item non se solam cognoscit mens: sed et alia multa. Nobrem nō amor et cognitio tanq̄ in subiecto insunt mēti sed substantialiter etiam ista sunt sic ipa mēs quia et si relatiue dicuntur adinuicem: in sua

tamen sunt singula queq; substantia. Non sic color et coloratum relative ita dicuntur adinuicem. ut color in subiecto colorato sit: non habens in seipso propriam substantiam: quoniam coloratum corpus substantia est. ille autem in substantia: sed sicut duo amici etiam duo sunt homines: que sunt substantie cum homines non relative dicantur. amici autem relative. Sed item quis substantia sit amans vel sciens substantia sit scientia: substantia sit amor: sed amans et amor. aut sciens et scientia: relative ad se dicantur sicut amici. Mens vero aut spiritus non sunt relativa: sicut nec homines relativa sunt: non tamen sicut amici homines possunt seorsum esse abinuicem: sic amans et amor: aut sciens et scientia. Quis et amici corpore videntur separari posse: non animo. in quantum amici sunt. verum fieri potest. ut amicus amicum etiam odisse incipiat et corpore amicus esse desinat: nesciente: illo: et adhuc amante. Amor autem quo se mens amat: si esse desinat simul et illa desinat esse amans. Item noticia qua se mens nouit: si esse desinat: simul et illa nosse se desinat. Sic caput capitati alicuius vritus caput est. et relative ad se dicuntur quis etiam substantie sint. Nam et caput corpus est. et capitatum. Et si non sit corpus: nec capitatum erit. Sed hec precisione abinuicem separari potest: illa non possunt: si sunt aliqua corpora que secari omnino et diuidi nequeunt: tamen nisi partibus suis constarent corpora non essent pars ergo ad totum relative dicitur: quia ois pars alicuius totius pars est: et totum oibus partibus totum est. Sed quoniam et pars corpus est et totum: non tamen ista relative dicuntur: sed etiam substantialiter dicuntur. Fortassis ergo mens totum est et eius quasi partes amor quo se amat et scientia qua se nouit: quibus duabus partibus illud totum constat. An tres sunt equales partes quibus totum unum completur. Sed nulla pars: totum cuius pars est complectitur. Mens vero cum se totam nouit: hoc est perfecte nouit per totum eius est noticia eius. Et cum se perfecte amat: totam se amat: et per totum eius est amor eius. Num ergo sicut ex vino et aqua et melle una sit portio: et singula per totum sunt: et tamen tria sunt. nulla enim pars est portiois que non habeat hec tria: non enim iuncta velut si aqua et oleum essent: sed omnino comixta sunt: et substantie sunt omnes: et totus ille liquor una quidam est ex tribus confecta substantia. Tale aliquid arbitrandum est esse simul hec tria: mentem amorem: noticiam: sed non unius substantie sunt aqua: vinum: et mel: quis ex eorum com-

mixtione fiat una substantia portiois: Quod autem illa tria non sunt eiusdem substantie non video: cum mens ipsa se amet: atque ipsa se nouerit: atque ita sint hec tria: ut non alteri alicui reze mens vel amata vel nota sit. Quis ergo eiusdemque essentie necesse est hec tria sint: et ideo si tanquam comixtione confusa essent: nullomodo essent tria: nec referri adinuicem possent. Quod admodum si ex uno eodemque auro tres annulos similes facias: quis connexos sibi referat adinuicem que similes sunt. Omnis enim similis alicui similis est: et trinitas anulorum est: et unum aurum: et si misceantur sibi et per totam singuli massam suam conspergantur intercidet illa trinitas: et omnino non erit: ac non solum unum aurum dicitur: sicut in illis tribus anulis dicebatur: sed iam nulla aurea tria

mens et amor et noticia et singula in se mancant et oia in oibus

Caplin. V.

In illis tribus cum se nouit mens et amat se: manet trinitas: mens: et amor: noticia: et nulla comixtione confunditur. quis et singula sint in seipsis. et inuicem tota in totis: siue singula in binis: siue binaria in singulis. Itaque oia in oibus. Nam et mens est vritus in seipso: quoniam ad seipsum mens dicitur: quis noscens vel nota: vel noscibilis: ad suam noticiam relative dicatur. Amans quoque et amata vel amabilis ad amorem referatur: que se amat et noticia: quis referatur ad mentem cognoscentem vel cognitam. tamen et ad seipsum nota et noscens dicitur. Non enim sibi est incognita noticia: qua se mens ipsa cognoscit. Et amor quis referatur ad mentem amantem cuius amor est: tamen et ad seipsum est amor: ut sit etiam in seipso: quia et amor amatur. Nec alio nisi amore amari potest: id est seipso. Ita sunt hec singula in seipsis. In alterius autem ita sunt: quia et mens amans in amore est: et amor in amantis noticia: et noticia in mente noscente. Singula in binis ita sunt quia mens que se nouit et amat: in amore et noticia sua est: et amor amantis mentis seseque scientis. in mente noticiaque eius est. Et noticia mentis se scientis et amantis in mente atque in amore eius est: quia scientes se amat et amantem se nouit. Et per hoc et binaria in singulis: quia mens que se nouit et amat cum sua noticia est in amore: et cum suo amore in noticia. Amor quippe ipse et noticia simul sunt in mente: que se amat et nouit. Tota vero in totis: quemadmodum sint iam supra ostendimus: cum se tota mens amat: et totam nouit: et totum amorem suum nouit: totamque amat noticiam suam: quando tria ista ad seipsa